

Řízení a kontrola ve veřejné správě

Posuzování kvalifikace

Hodnocení veřejných zakázek

Posuzování kvalifikace

- **Podmínky účasti v zadávacím řízení: (§ 37)**
  - podmínky kvalifikace
  - technické podmínky vymezující předmět veřejné zakázky
  - podmínky nakládání s právy k průmyslovému nebo duševnímu vlastnictví vzniklými v souvislosti s plněním VZ
  - obchodní nebo jiné smluvní podmínky
- **Zvláštní podmínky plnění veřejné zakázky, a to zejména v oblasti:**
  - vlivu předmětu VZ na životní prostředí
  - sociálních důsledků vyplývajících z předmětu VZ
  - hospodářské nebo inovací

Posuzování kvalifikace

- **Rozsah požadavků na kvalifikaci: (§ 73)**
  - základní způsobilost (bezúhonnost, bezdlužnost...)
  - profesní způsobilost
  - ekonomická kvalifikace
  - technická kvalifikace
  - v nadlimitním režimu se nesmí požadovat prokázání jiné kvalifikace
  - to neplatí pro možnosti vyloučení účastníka z důvodů uvedených v § 48
  - v zadávací dokumentaci se uvedou údaje, doklady, vzorky nebo modely k prokázání splnění požadovaných kritérií kvalifikace
  - pokud se posuzuje ekonomická nebo technická kvalifikace, zadávací dokumentace stanoví:
    - posuzovaná kritéria
    - minimální úroveň pro jejich splnění

Posuzování kvalifikace

- **Základní způsobilost : (§ 74)**
- bezúhonný je ten, který v posledních 5 letech nebyl odsouzen pro trestný čin uvedený v příloze č. 3 k zákonu (nebo obdobný trestný čin)
- podmínku **bezúhonnosti** musí splňovat:
  - každý člen statutárního orgánu dodavatele
  - každý člen statutárního orgánu člena statutárního orgánu dodavatele
  - osoba zastupující člena statutárního orgánu dodavatele
  - vedoucí pobočky závodu
  - i jiné osoby, pokud mají ve struktuře dodavatele práva spojená se zastupováním, rozhodováním nebo kontrolou
- **bezdlužnost** - dodavatel nesmí mít nedoplatek na:
  - daních
  - veřejném zdravotním pojištění
  - na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- dále podmínky **základní způsobilosti** nespĺňuje dodavatel:
  - který je v likvidaci
  - proti němuž bylo vydáno rozhodnutí o úpadku
  - vůči němuž byla nařízena nucená správa

Posuzování kvalifikace

- **Prokázání základní způsobilosti : (§ 75)**
  - písemným čestným prohlášením
  - výpisem z evidence Rejstříku trestů
  - potvrzením příslušného finančního úřadu
  - potvrzením příslušné okresní správy sociálního zabezpečení
  - výpisem z obchodního rejstříku
  - účastník nemusí být vyloučen pro nesplnění základní způsobilosti, pokud:
    - by vyloučení znemožnilo zadání VZ
    - plnění VZ vyžaduje naléhavý veřejný zájem
  - při nesplnění základní způsobilosti může účastník prokázat obnovení způsobilosti, pokud v průběhu zadávacího řízení zadavateli doloží, že přijal dostatečná nápravná opatření; (neplatí pokud je pravomocně odsouzen) (§ 76)

Posuzování kvalifikace

- **Profesní způsobilost : (§ 77)**
- Dodavatel musí prokázat:
  - oprávnění podnikat v rozsahu odpovídajícím předmětu veřejné zakázky
  - oprávnění dodavatel prokazuje výpisem z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence
- **Zadavatel může dále požadovat:**
  - členství v profesní komoře nebo jiné profesní organizaci
  - odbornou způsobilost (vzdělání, ZOZ, akreditace, řemeslná...)
  - odbornou způsobilost může dodavatel zabezpečit prostřednictvím jiné osoby
- pokud právní předpisy v zemi sídla dodavatele obdobnou profesní způsobilost nevyžadují, nemusí ji prokazovat

Posuzování kvalifikace

- **Ekonomická kvalifikace : (§ 78)**
- minimální roční obrat dodavatele, a to nejdéle za 3 předcházející účetní období
- jestliže dodavatel vznikl později, doloží obrat od svého vzniku
- určený minimální roční obrat nesmí přesahovat dvojnásobek předpokládané hodnoty VZ
- pokud je veřejná zakázka rozdělena na části, stanoví zadavatel podmínku ekonomické kvalifikace na každou část zvlášť (nebo na soubor částí)
- dodavatel prokáže obrat výkazem zisku a ztrát nebo obdobným dokladem podle právního řádu země sídla
- nesmí se stanovovat podmínky ekonomické kvalifikace v případě VZ na služby dle oddílu 71 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému

Posuzování kvalifikace

- **Technická kvalifikace: (§79)**
- za účelem prokázání lidských zdrojů, technických zdrojů nebo odborných schopností a zkušeností nezbytných pro plnění veřejné zakázky v odpovídající kvalitě
- pokud se prokáže, že dodavatel má protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky, kvalifikace je považována za neprokázanou
- Zadavatel může požadovat mj.:
  - seznam stavebních prací
  - seznam významných dodávek nebo významných služeb
  - seznam techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky
  - osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci vztahující se k požadovaným dodávkám, službám nebo stavebním pracím
  - popis technického vybavení, popis opatření dodavatele k zajištění kvality nebo popis zařízení pro výzkum,
  - vzorky, popisy nebo fotografie výrobků určených k dodání atd.

Posuzování kvalifikace

- **Technická kvalifikace: (§79)**
- Prokázání kvalifikace lze rovněž učinit:
  - společně s jinými dodavateli, a to v rozsahu, v jakém se na plnění zakázky podílel
  - jako poddodavatel, a to v rozsahu, v jakém se na plnění dodávky, služby nebo stavební práce podílel.
  - V případě že prokázání požadované technické kvalifikace nespočívá v předložení dokladu, je zadavatel povinen poskytnout dodavateli příslušnou součinnost a možnost prokázání této části kritérií technické kvalifikace.
- V případě prokazování jakosti či splnění norem environmentálního řízení, musí zadavatel na tyto systémy uvést odkaz (EU i CZ)

Posuzování kvalifikace

- **Další požadavky: (§81-88)**
- Pokud byla kvalifikace získána v zahraničí, prokazuje se doklady vydanými podle právního řádu země, ve které byla získána
- v případě společné účasti dodavatelů prokazuje základní způsobilost a profesní způsobilost každý dodavatel samostatně
- dodavatel může prokázat určitou část ekonomické kvalifikace, technické kvalifikace nebo profesní způsobilosti prostřednictvím jiných osob
- zadavatel může v zadávací dokumentaci požadovat, aby dodavatel a jiná osoba, jejímž prostřednictvím dodavatel prokazuje ekonomickou kvalifikaci, nesli společnou a nerozdílnou odpovědnost za plnění veřejné zakázky
- zadavatel může stanovit bližší pravidla pro prokazování profesní způsobilosti, ekonomické kvalifikace nebo technické kvalifikace, pokud se dodavatelé účastní zadávacího řízení společně nebo prokazují kvalifikaci prostřednictvím jiných osob

Posuzování kvalifikace

- **Další požadavky: (§81-88)**
- zadavatel může požadovat, aby účastník zadávacího řízení předložil doklady prokazující základní způsobilost a profesní způsobilost jeho poddodavatelů
- zadavatel může požadovat nahrazení poddodavatele, který neprokáže splnění požadovaných kritérií způsobilosti nebo u kterého zadavatel prokáže důvody jeho nezpůsobilosti
- pokud nedojde k nahrazení poddodavatele a zadávací řízení není do té doby ukončeno, zadavatel může účastníka zadávacího řízení vyloučit
- dodavatel může v žádosti o účast, předběžné nabídce nebo nabídce nahradit předložení dokladů čestným prohlášením nebo jednotným evropským osvědčením pro veřejné zakázky
- před uzavřením smlouvy je vždy třeba zajistit předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o kvalifikaci
- dodavatel není povinen předložit zadavateli doklady osvědčující skutečnosti obsažené v jednotném evropském osvědčení , pokud zadavateli sdělí, že mu je již předložil v předchozím zadávacím řízení

Posuzování kvalifikace

- **Další požadavky: (§81-88)**
- doklady prokazující základní způsobilost a profesní způsobilost musí prokazovat splnění požadovaného kritéria způsobilosti nejpozději v době 3 měsíců přede dnem zahájení zadávacího řízení.
- jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky potvrzuje splnění podmínek účasti, případně kritérií pro snížení počtu účastníků zadávacího řízení (dostupné v systému e-Certis)
- pokud po předložení dokladů nebo prohlášení o kvalifikaci dojde v průběhu zadávacího řízení ke změně kvalifikace účastníka zadávacího řízení, je účastník zadávacího řízení povinen tuto změnu zadavateli do 5 pracovních dnů oznámit a do 10 pracovních dnů od oznámení této změny předložit nové doklady nebo prohlášení ke kvalifikaci
- zadavatel může tyto lhůty prodloužit nebo prominout jejich zmeškání
- Oznámení změny kvalifikace není nutné v případě, že:
  - podmínky kvalifikace jsou nadále splněny,
  - nedošlo k ovlivnění kritérií pro snížení počtu účastníků zadávacího řízení nebo nabídek a
  - nedošlo k ovlivnění kritérií hodnocení nabídek

Posuzování kvalifikace

- **Technické podmínky pro nadlimitní režim (§89)**
- Technické podmínky jsou požadavky na vlastnosti předmětu veřejné zakázky, které zadavatel stanoví prostřednictvím:
  - parametrů vyjadřujících požadavky na výkon nebo funkci, popisu účelu nebo potřeb, které mají být naplněny,
  - odkazu na normy nebo technické dokumenty,
  - odkazu na štítky.
- Technické podmínky mohou zahrnovat rovněž charakteristiky z hlediska vlivu na životní prostředí.
- Technické podmínky mohou rovněž odkazovat na konkrétní výrobní proces nebo metodu poskytování požadovaných stavebních prací, dodávek nebo služeb nebo na konkrétní proces spojený s jinou fází jejich životního cyklu
- Zadavatel by neměl uvádět přímé nebo nepřímé odkazy na určité dodavatele, výrobky, patenty, užité vzory apod.

Posuzování kvalifikace

- **Technické podmínky pro nadlimitní režim: (§89)**
  - české technické normy
  - evropské technické posouzení
  - obecné technické specifikace v oblasti informačních a komunikačních technologií
  - mezinárodní normy přijaté mezinárodními normalizačními orgány a zpřístupněné veřejnosti
  - technické dokumenty vydané evropskými normalizačními orgány postupem přizpůsobeným vývoji potřeb trhu, který není evropskou normou
  - české technické normy
  - stavební technická osvědčení
  - národní technické podmínky vztahující se k navrhování, posuzování a provádění staveb a stavebních prací a použití výrobků
- U každého odkazu na normy nebo technické dokumenty zadavatel uvede možnost nabídnout rovnocenné řešení.
- Pokud zadavatel stanoví technické podmínky s využitím odkazu na normy nebo technické dokumenty , nesmí odmítnout nabídku z důvodu, že nabízené dodávky, služby nebo stavební práce nejsou v souladu s takto stanovenými podmínkami, pokud dodavatel prokáže, že nabízené dodávky, služby nebo stavební práce splňují rovnocenným způsobem požadavky vymezené takovými technickými podmínkami

Posuzování kvalifikace

- **Ostatní podmínky: (§92-95)**
- Technické podmínky veřejné zakázky na stavební práce
- Podmínky přístupnosti
  - pokud je předmět plnění veřejné zakázky určen k užívání fyzickými osobami, zadavatel při stanovení technické specifikace zohlední přístupnost předmětu veřejné zakázky osobám se zdravotním postižením, neznemožňují-li to objektivní okolnosti.
- Štítky
  - Jestliže má zadavatel požadavky na vlastnosti dodávek, služeb nebo stavebních prací například z hlediska environmentálního nebo sociálního, může v zadávací dokumentaci požadovat předložení určitého osvědčení
  - Zadavatel musí přijmout jakýkoli jiný vhodný štítek osvědčující, že dodávky, služby nebo stavební práce splňují rovnocenné požadavky
  - zadavatel může požadovat splnění pouze některých vlastností osvědčovaných štítkem
- Zkušební protokoly, osvědčení a další doklady
  - zadavatel může jako doklad o shodě s požadavky nebo kritérii uvedenými v zadávací dokumentaci požadovat předložení zkušebních protokolů nebo osvědčení vydaných osobou, která vykonává činnosti v oblasti posuzování shody včetně kalibrace, testování, certifikace a inspekce a která splňuje požadavky přímo použitelného předpisu Evropské unie

Hodnocení veřejných zakázek

- **Ekonomická výhodnost:** (§ 114)
- nabídky jsou vždy hodnoceny podle jejich ekonomické výhodnosti
- ekonomickou výhodností může být:
  - nejvýhodnější poměr nabídkové ceny a kvality
  - nejvýhodnější poměr nákladů životního cyklu a kvality
  - nejnižší nabídková cena
  - nejnižší náklady životního cyklu

Hodnocení veřejných zakázek

- **Ekonomická výhodnost:** (§ 114)
- pouze na základě nejnižší nabídkové ceny se nesmí hodnotit v řízení:
  - se soutěžním dialogem
  - o inovačním partnerství
- na služby uvedené v oddílu 71 hlavního slovníku CPV:
  - Architektonické
  - Stavební
  - Technické
  - Inspekční
- na služby dle kategorie 1 nebo 5 přílohy č. 4 k zákonu:
  - zdravotní a sociální péče
  - organizované na základě členství (odborné organizace, politické organizace, sdružení mládeže apod.)

Hodnocení veřejných zakázek

- **Náklady životního cyklu: (§ 117)**
- musí zahrnovat nabídkovou cenu
- mohou zahrnovat náklady: (uživatelů)
  - ostatní pořizovací
  - související s užíváním
  - na údržbu
  - spojené s koncem životnosti
- způsobené dopady na životní prostředí (pokud lze vyčíslit jejich hodnotu), a to zejména náklady na:
  - emise znečišťujících látek
  - jiné náklady na zmírnění změny klimatu

Hodnocení veřejných zakázek

- **Metoda stanovení nákladů životního cyklu: (§ 118)**
- v zadávací dokumentaci musí být uvedeno:
  - výčet požadovaných údajů
  - metoda stanovení nákladů životního cyklu
- metoda musí být *přístupná všem dodavatelům* a založena na:
  - objektivně ověřitelných kritériích
  - nediskriminačních kritériích
  - údajích, které lze dodavatelem poskytnout bez vynaložení *nepřiměřeného* úsilí
- zákon zmocňuje vládu upravit stanovení nákladů životního cyklu a rozsah jejich používání nařízením (není zatím vydáno)

Hodnocení veřejných zakázek

- **Kritéria kvality: (§ 116)**
  - stanoví se pro hodnocení ekonomické výhodnosti nabídky
  - zadavatel může stanovit pevnou cenu a hodnotit pouze kvalitu plnění
- kritéria kvality vyjadřují relevantní hlediska
  - kvalitativní
  - environmentální
  - sociální
- jedná se o hlediska spojená s předmětem VZ
- kritéria kvality souvisejí s předmětem VZ, pokud se vztahují k jakékoli fázi životního cyklu předmětu VZ
- kritéria kvality musí být vymezena tak, aby podle nich mohly být:
  - nabídky porovnatelné
  - naplnění kritérií ověřitelné
- kritériem kvality nesmí být smluvní podmínky, jejichž účelem je:
  - utvrzení povinností dodavatele
  - platební podmínky

Hodnocení veřejných zakázek

- **Kritéria kvality: (§ 116)**
- kritériem kvality může být:
  - technická úroveň
  - estetické nebo funkční vlastnosti
  - uživatelská přístupnost
  - sociální, environmentální aspekty
  - inovační aspekty
  - úroveň servisních služeb nebo technické pomoci
  - podmínky a lhůta dodání nebo dokončení plnění
  - organizace, kvalifikace nebo zkušenost osob dodavatele pokud má jejich kvalita významný dopad na úroveň plnění VZ

Hodnocení veřejných zakázek

- **Kritéria kvality:**
- jiná kritéria kvality lze použít ve:
  - zjednodušeném podlimitním řízení (§ 53)
  - zjednodušeném režimu (§ 129 - VZ na služby dle přílohy č. 4)
  - koncesním řízení (§ 183)
- dle § 53 a § 183 pokud:
  - jsou založena na objektivních skutečnostech
  - vztahují se k osobě dodavatele
  - vztahují se k předmětu VZ
- dle § 129 pro potřeby zajištění:
  - kvality, návaznosti, dostupnosti a komplexnosti služeb
  - inovativnosti řešení
  - přínosu pro uživatele
  - udržitelnosti sociálních služeb

Hodnocení veřejných zakázek

- **Pravidla pro hodnocení nabídek: (§ 115)**
- musí být stanovena v zadávací dokumentaci
- musí zahrnovat:
  - kritéria hodnocení (podrobný popis - předmět, cíl, jednotky, odůvodnění...)
  - metodu vyhodnocení jednotlivých kritérií (co nejobjektivnější)
  - váhu kritérií (nebo jiný matematický vztah mezi kritérii)
- pokud nelze stanovit váhu kritérií, stanoví se jejich pořadí podle významu
- zohlednění DPH - při hodnocení nabízené ceny rozhoduje:
  - cena bez DPH u zadavatele, který je plátcem DPH
  - cena s DPH u zadavatele, který není plátcem DPH

Hodnocení veřejných zakázek

- **Postup při hodnocení nabídek: (§ 119)**
- hodnocení nabídek provede zadavatel podle pravidel uvedených v ZD
- hodnocení nabídek se pořídí písemná zpráva, která obsahuje:
  - identifikaci zadávacího řízení
  - identifikaci osob, které se podílely na hodnocení, a to zejména:
    - osob, které provedly hodnocení nabídek
    - členů komise
    - přizvaných odborníků, pokud byly jejich závěry zohledněny při hodnocení
  - seznam hodnocených nabídek
  - popis hodnocení, ze kterého bude zřejmé:
    - údaje z nabídek odpovídající kritériím hodnocení
    - způsob hodnocení nabídek v jednotlivých kritériích
    - způsob srovnání hodnot získaných při hodnocení
    - výsledek hodnocení nabídek

Hodnocení veřejných zakázek

- **Postup multikriteriálního hodnocení:**
- lze aplikovat obecné metody multikriteriálního hodnocení (omezeně)
- základní osnova postupu hodnocení:
  - vytvoření soustavy kritérií
  - stanovení vah kritérií
  - dílčí hodnocení kritérií
  - syntéza dílčích hodnocení
  - výběr nejvýhodnější nabídky
- problematické je stanovení vzorových hodnot

Hodnocení veřejných zakázek

– Vytvoření soustavy kritérií:

- podmínky ze zákona o ZVZ
- požadavky obecné legislativní
  - účelnost
  - hospodárnost
  - efektivnost
  - vytvoření konkurenčního prostředí
  - zásady nediskriminace, rovného zacházení, transparentnosti, proporcionality a přiměřenosti
  - zajištění kvalitního provedení zakázky
- způsob transformace různých neporovnatelných jednotek kritérií
- metrika systému (např. stobodový systém, metrika bodování jedn. kritérií)
- možnost a účelnost stanovení maximální nebo minimální hodnoty kritéria
- škála bodových hodnot (kladné, záporné nebo oboje)

Hodnocení veřejných zakázek

- **Stanovení vah kritérií:**
  - metoda pořadí - rovnoměrné rozložení vah (%)
  - bodovací metoda - jednotlivá kritéria se obodují a podle přidělených bodů se vypočtou váhy (více kritérií může mít stejnou váhu)
  - metody párového srovnávání
- srovnání prosté:
  - srovnání všech možných dvojic kritérií
  - podle počtu přidělených preferencí se vypočte váha
- Saatyho metoda - kromě prostého srovnání se pro všechny možné dvojice kritérií stanovuje také rozdílnost priorit pomocí verbální stupnice např. :
  - *1 ≈ obě kritéria jsou stejně důležitá*
  - *2 ≈ kritérium A má mírně vyšší prioritu než kritérium B*
  - *3 ≈ kritérium A má zásadně vyšší prioritu než kritérium B*

Hodnocení veřejných zakázek

– Dílčí hodnocení kritérií:

- nutno dodržovat metodu uvedenou v zadávacích podmínkách (*např. člen komise navrhne jiný postup, který komise aplikuje - špatně...*)
- číselně vyjádřené hodnoty se dosadí do transformačních vzorců (*pro syntézu váženým součtem*)
- subjektivní kritéria se mohou hodnotit analogicky postupy pro stanovení vah
  - stanovení pořadí
  - bodování
  - párové srovnávání
- výsledky bodování subjektivních kritérií se dosadí do transformačních vzorců (*pro syntézu váženým součtem*)

Hodnocení veřejných zakázek

- **Syntéza dílčích hodnocení:**
- **vážený součet:**
  - transformované hodnoty za jednotlivá kritéria se vynásobí vahou kritéria
  - výsledné hodnoty se sečtou
  - nabídky se sestupně seřadí podle výsledného počtu získaných bodů
- **metoda pořadí (nahrazuje transformaci hodnot kritérií):**
  - dle získaných bodů se stanoví pořadí nabídek v jednotlivých kritériích
  - pořadí se oboduje (rovnoměrně sestupně od prvního v pořadí k poslednímu 4, 3...)
  - body za pořadí v jednotlivých kritériích se vynásobí vahami kritérií
  - výsledné hodnoty se sečtou
  - nabídky se sestupně seřadí podle výsledného počtu získaných bodů

Hodnocení veřejných zakázek

- **Výběr nejvýhodnější nabídky:**
- nejvýhodnější nabídkou je ta, která po vyhodnocení získala nejvíce bodů
- standardně nelze provádět revizi výsledku vyhodnocení (přidání kritéria, změna vah apod.)

Použité zdroje, literatura

- Zákon č. 134/2016 Sb., *Zákon o zadávání veřejných zakázek*

Děkuji za pozornost!